

KUF- Tværsektorielle forløb med tværfaglige løsninger: Afrapportering 2023

midt
regionmidtjylland

20. marts 2024

J.nr.

Titel	Kontakt	Side
Behandling af ældre medicinske patienter i eget hjem - et tværsektorielt alternativ til akut indlæggelse	Iben Duval	2
Thoracolumbale rygfrakturer - Hvad ved vi og kan vi gøre det bedre?	Henrik Ozol	4
Dysfunktionel Vejrtrækning/uhensigtsmæssig vejrtrækning	Jannie Søndergaard Jacobsen m.fl.	5
Samskabelse af lighed blandt patienter efter amputation på tværs af sektorer	Marie Dahl	7
Mentally vulnerable patients in Emergency Departments – a study of coherence and experiences in treatment courses and cross-sectorial co-operation	Nanna Eskelund	8
Patientskoler – videreudvikling	Marianne Eg	9

Side 1

Udover ovenstående projekter, var der 4 projekter, hvor finansiering i 2023 blev udskudt til 2024. Det drejer sig om følgende:

- Telesår – patientens perspektiv
- Behandlingspalette – når karkirurgi ikke er muligt
- The Danish VAscular Study – udvikling af patientskole
- Færre unødige DEXA scanninger

Titel

Behandling af ældre medicinske patienter i eget hjem - et tværsektorielt alternativ til akut indlæggelse

Formål

Formålet med forskningsprojektet er at reorganisere og styrke samarbejdet mellem hospital, almen praksis, kommuner og præhospitalet, så der bliver skabt et sammenhængende og mere skånsomt patientforløb for akut syge ældre patienter i eget hjem.

Indhold

Forskningsprojektet blev sat i gang i 2018. Projektet er et aktionsforskningsprojekt, hvor forskere og praktikere samarbejder tæt om at skabe et patientforløb igennem løbende afprøvning og evaluering. Organiseringen af det nye patientforløb er fundet i løbet af 2 år gennem en eksplorativ proces. I perioden sep. 2020 til maj 2022 blev forløbet afprøvet, evalueret og tilpasset. I perioden blev 50 patienter behandlet i eget hjem i Viborg og Skive Kommune, mens 10 patienter indgik i kontrolgruppen. Dialogmøder med praktikere samt interviews med patienter og pårørende blev brugt til at kvalificere patientforløbet. Siden juni 2022 er forløbet implementeret i eget hjem i alle kommuner (Skive, Viborg, Silkeborg). Der er startet en forskningsbaseret evaluering af forløbet igennem et RCT-studie, hvor det forventes at inkludere 849 patienter i projektet. 566 patienter bliver hospitalsbehandlet i eget hjem, mens 283 indlægges for at indgå i kontrolgruppen. For at finde ud af om hospitalsbehandling i eget hjem af ældre akut syge patienter er en model, der kan implementeres og spredes evalueres på følgende parametre: sundhedsøkonomi (hvad koster det sammenlignet med traditionel indlæggelse), klinisk kvalitet (funktionsniveau, overlevelse, antal genindlæggelser og helbredsbedømmelse), og oplevet kvalitet set fra patienters, pårørendes og medarbejderes perspektiver. Det forventes, at projektet er færdigt i 2027.

Resultater, herunder også konkret ift. K-U-F

Klinik

Der i projektet fundet en organisering for og implementeret en hospitalsbehandling i eget hjem-model, hvor Akutafdelingen arbejder tæt sammen med de kommunale akutteams om behandlingen. Senest er medicinsk afdeling kommet med, idet de medicinske læger går stuegang på patienterne.

Uddannelse

Akutlægerne bliver klædt på til at kunne varetage funktionen og lærer igennem løbende audits. Akutteams i de tre optagerkommuner er blevet klædt på til at kunne tage venøse blodprøver, EKG og blærescanner, og er dermed også blevet ensrettet.

Forskning

Projektet har været et aktionsforskningsprojekt fra starten. Der bruges mange forskellige metodiske tilgange løbende i projektet for at sikre en solid evaluering. Resultater publiceres løbende - også omkring processen med at etablere forløbet.

Publikationer, artikler mv.

Publikationer publiceret og i publikationsproces i bevillingsperioden:

- Andersen AB & I Duvald (2024) Implementering af nye tværsektorielle samarbejdsformer og indsatser. Kap. 10 i: Tværprofessionelt og tværsektorielt

samarbejde i sundhedsvæsenet: Teorier, metoder og implementering. Jørgensen, K. (ed.). Gads Forlag.

- Thomsen AMT, Dehbaraz NT, Duvald I, Kirkegaard H, Obel B & CP Nielsen. Hospital at Home for elderly acute ill patients: a study protocol for a randomised controlled trial. Protokolartikel submittet til BMJ Open i december 2023.

Derudover arbejdes der på flere, men de er endnu ikke i publikations-proces. Projektet er derudover præsenteret mundtligt på diverse konference og i diverse forums. Det er i december udvalgt som case af Sundhedsstrukturkommissionen.

Projektejere

Forskningsprojektet er et fælles projekt mellem praktiserende læger, tre kommuner (Skive, Viborg og Silkeborg) og Akutafdelingen. Forskere tilknyttet Institut for Virksomhedsledelse, AU, Center for Akutforskning og DEFACTUM understøtter det tværsektorielle samarbejde, undersøger processen med at organisere det nye patientforløb, samt undersøger effekten af det nye forløb både kvantitativt og kvalitativt. Projektlederen er adjunkt og antropolog, Iben Duvald, der er forskningsansvarlig i Akutafdelingen.

Tildelte KUF midler

2022: 100.000 kr. 2023: 75.000 kr. Midlerne er primært brugt til at sikre driften i projektet samt lidt forskning i bevillingsperioden. Derudover er der brugt midler til implementeringen i form af at huske samarbejdsparter på projektet.

Titel

Thorakolumbale rygfrakturer - Hvad ved vi og kan vi gøre det bedre?

Formål

Kortlægning af eksisterende retningslinjer og evidens for konservativ behandling af thorakolumbale frakturer. Der er tale om en patientgruppe, som ofte bliver afhængig af hjemmehjælp og oplever et stort funktionstab. En del af det relateret til immobilisering med stiv ortose.

Indhold

Systematisk litteraturgennemgang af eksisterende retningslinjer samt studier omhandlende konservativ behandling af thorakolumbale frakturer.

Resultater, herunder også konkret ift. K-U-FKlinikUddannelseForskning

En systematisk søgning i PubMed gav 953 resultater. Af disse blev 8 inkluderet. Der er ikke entydig evidens for behandling med nogen former for konservativ behandling, til nogen grupper med thorakolumbale frakturer. Der er i et studie vist, at osteoporotiske frakturer kan behandles lige godt med blød ortose som stiv ortose. Den eksisterende evidens er præget af få studier med svingende kvalitet og få inkluderede.

Publikationer, artikler mv.

Der er udarbejdet en rapport, som er overleveret til KUF formandsskabet.

Projektejere

Henrik N. Ozol

Tildelte KUF midler (beløb og år)

15.000 kr. fra KUF til frikøb af udviklingsterapeut i 14 dage i 2023.

Titel

Dysfunktionel Vejrtrækning/uhensigtsmæssig vejrtrækning.

Formål

I. Oversætte og validere SEBQ (Self Evaluation of Breathing Questionnaire), som er et diagnosespecifikt spørgeskema til patienter med dysfunktionel vejrtrækning (DB), som kan anvendes tværfagligt.

II. Gennemføre en temadag mhp. at udbrede kendskab og evidens til patientgruppen tværasektorielt.

Indhold

DB er en hyppig, men ofte under- eller fejldiagnosticeret tilstand. Forekomsten blandt voksne med astma er 20-29%, hos personer med angst 85% og hos den øvrige befolkning 5-11%. Symptombilledet kan bl.a. være dyspnø under tale og lette aktiviteter, ofte rømmen sig, klump i halsen, overvældende mental træthed og besværet hukommelse/koncentration. Der findes ikke et diagnostisk redskab og patienter med DB bliver derfor let kastebold i sundhedssystemet pga. manglende sammenhæng mellem symptombilledet og en mulig diagnose.

At have et tværfagligt og -sektorielt fokus på patienter med en uhensigtsmæssig vejrtrækning m/u lungediagnose, er relativt nyt i sundhedsvæsenet og der findes herfor ingen ensrettede retningslinjer ift. anvendt spørgeskema, undersøgelser, behandling af patienten eller retningslinjer vedrørende tværfagligt koordineret samarbejde omkring patienterne.

Som et led i at forbedre det tværfaglige og tværasektorielle samarbejde omkring patienter med DB, var ønsket at oversætte SEBQ og planlægge en temadag.

Resultater

Klinik

Med oversættelsen af SEBQ er der udarbejdet et tværfagligt redskab, som forventes at kunne identificere patienter med DB samt måle ændringer i deres tilstand over tid - både i egen sektor og på tværs af sektorer. Der er allerede efterspørgsel fra privatpraktiserende fysioterapeuter på at få udleveret SEBQ. Med temadagen er kendskabet til patientgruppen udbredt til fysioterapeuter i både privatpraksis, kommune, region og stat ved blandt andet at sætte fokus på symptombillede og derved identificering af patienterne. Det er et stort problem i lungeklinikker samt i fysioterapeutisk regi, at der ikke findes et redskab til dette - både for den enkelte patient men også ift. ressourcebrug i egne sektorer samt på tværs af sektorer. Fra lungeklinikken i Diagnostisk Center, RH Silkeborg er der stor opbakning til forsat at udvikle det fysioterapeutiske tilbud samt i det hele taget at videreudvikle på dette område.

Uddannelse

Ifm. oversættelsen af SEBQ er der både involveret en praktikant for folkesundhedsvidenskab og en virksomhedspraktikant, som således har fået ny og brugbar viden og kompetencer. Praktikanten fortsætter som specialestuderende og skriver speciale i artikelform, som omhandler valideringen (reliabilitet, intern konsistens og responsiveness) af SEBQ. I den forbindelse er der modtaget 75.000 kr. fra HEM's Forskningsfond til det fortsatte arbejde og etableret samarbejde med hovedvejleder docent Julie Sandell Jacobsen (Forskningscenter for Sundhed og Vældfærdsteknologi, VIA University College, Aarhus og Forskningsenheden for Almen Praksis, AU). Anne Mette Schmidt kan bruge deltagelse i processen, som et led i lektorkvalificering.

På temadagen var der oplæg fra læge i Diagnostisk Centers lungeklinik, samt fra førende forskere og fysioterapeuter, som har arbejdet med patientgruppen gennem nu flere år, heriblandt to fysioterapeuter fra Regionshospitalet Silkeborg. Dette bidrager til kompetenceudvikling af temadagens deltagere samt skabt mulighed for netværk og optimering af det tværsektorielle samarbejde. Ved at skabe øget ensretning vurderes det at bidrage til, at patienterne kan få den mest kompetente udredning samt behandling.

Forskning

Oversættelse af SEBQ foregik efter en anerkendt akademisk metode og resulterede i submission af en videnskabelig artikel (Se Publikationer, artikler mv). Der er etableret en database i RedCap og indtil videre samarbejde mellem 5 hospitaler i Region Midtjylland, Region Sjælland og Region Hovedstaden mhp. rekruttering af mindst 100 patienter til den kommende validering af SEBQ. Der er etableret forsknings samarbejde med væsentlige og relevante nationale tværfaglige samarbejdspartnere og internationalt med udvikleren af SEBQ, Rosalba Courtney, School of Health Science, Southern Cross University, Australia.

Publikationer, artikler mv.

Andreasson KH, Jacobsen JS, Egsgaard AL, Denby K, Hyldgaard C, Bødtger U, Ulrik CS, Schaadt L, Courtney R, Schmidt AM. *Translation and Cross-Cultural Adaptation of the Self Evaluation of Breathing Questionnaire (SEBQ) into Danish*. Submission to European Clinical Respiratory Journal December 20th 2023.

Projektejere

Fysioterapeut Jannie Søndergaard Jacobsen, fysioterapeut Marianne Fryd og ph.d. Anne Mette Schmidt, Universitetsklinik for Innovative Patientforløb, Diagnostisk Center, Regionshospitalet Silkeborg.

Tildelte KUF midler (beløb og år)

95.475 kr. i 2023.

Titel

Samskabelse af lighed blandt patienter efter amputation på tværs af sektorer

Formål

Formålet med aktuelle projekt er at undersøge, hvorledes man via patientinddragelse kan sikre gode patientforløb, og at flest mulige patienter tilbydes det bedst mulige forløb efter en amputation.

Indhold

- Scoping review: belysning af viden samt videnshuller på området (studie 1).
- Registerstudie: afklaring af faktorer relaterede til at det går nogle patienter dårligere end andre, samt faktorer relaterede til udeblivelse fra rehabilitering (studie 2).
- Interviews med identificerede sårbare, vestlige og ikke-vestlige patienter (studie 3).
- Religionsvidenskabeligt studie af mulige kulturelle fortolkninger der kan udgøre yderligere, og ofte oversete, faktorer (studie 4).
- Co-design af tværgående intervention, hvor effekten evalueres (studie 5).

Resultater - studie 1, herunder også konkret ift. K-U-F

Klinik

Fund fra scoping reviewet formidles til personalet i klinisk praksis.

Uddannelse

Scoping reviewet danner grundlag for design af ph.d.-projekt.

Forskning

Denne kortlægning af videnshuller danner grundlag for design af forskningsprogram inklusiv fondsansøgning.

Publikationer, artikler mv.

Scoping reviewet forventes klar til submission i feb. 2024.

Projektejeres

Projektet ledes af forskningsansvarlig sygeplejerske og lektor Marie Dahl (Kirurgisk Forskning, HEM), forskningsleder og lektor Ane Simony (Ortopædkirurgisk afdeling, Sygehus Lillebælt) samt lektor i religionsstudier Johanne Louise Christensen (Institut for Sprog, Kultur, Historie og Kommunikation, Syddansk Universitet). Susanne Friis-Søndergaard ønskes tilknyttet som første forfatter på scoping reviewet.

Tildelte KUF midler

60.000 kr. til studie 1 i 2023.

Titel

Mentally vulnerable patients in Emergency Departments – a study of coherence and experiences in treatment courses and cross-sectorial co-operation

Formål

At skabe resultater, som kan inspirere og bidrage med ny viden om oplevelser og erfaringer blandt psykisk sårbare patienter og fagprofessionelle, vedrørende sammenhæng i behandlingsforløb og tværsektorielt samarbejde.

Indhold

Et mixed methods studie, hvor der via registerdata skal kortlægges patienternes kontaktmønstre i Akutafdelingerne i Region Midtjylland og undersøges psykisk sårbare patienters og fagprofessionelles oplevelser og erfaringer med tværsektorielt samarbejde i forbindelse med patienternes behandlingsforløb.

Indtil videre er der etableret et samarbejde med Akutafdelingen i Gødstrup, Herning kommune og psykiatrien på Regionshospitalet Gødstrup. Et lignende samarbejde er etableret med Akutafdelingen Viborg og psykiatrien i Viborg. Ligeledes er der også dialog med Viborg kommune.

Resultater, herunder også konkret ift. K-U-F

Ingen endnu, da der fortsat arbejdes på indsamling af fondsmidler.

Publikationer, artikler mv.

Ingen endnu

Projektejere

Præ-PhD, MScPH Nanna Eskelund, Akutafdelingen Regionshospitalet Viborg

Hovedvejleder: forskningschef og professor David Høyrup Christiansen, HE Midt

Medvejledere: adjunkt, antropolog og Ph.D. Iben Duvald, Akutafdelingen Regionshospitalet Viborg, forskningsansvarlig, sygeplejerske og Ph.D Gitte Boier Tygesen, Akutafdelingen Regionshospitalet Gødstrup

Tildelte KUF midler

31.000 kr. økonomisk støtte til en fast ugentlig forskningsdag i 2023.

Titel

Ny model for patientskoler i et tværsektorielt perspektiv

Formål

1. Hvordan fungerer de eksisterende patientskoler?
2. Udarbejdelse af en model til afprøvning, hvor fokus er at optimere læringsforløbet for barnet/den unge med inddragelse af samarbejdspartnerne hospitalet, de praktiserende læger og kommunen.
3. Afprøvning af modellen/evaluering af modellen samt implementering.

Indhold

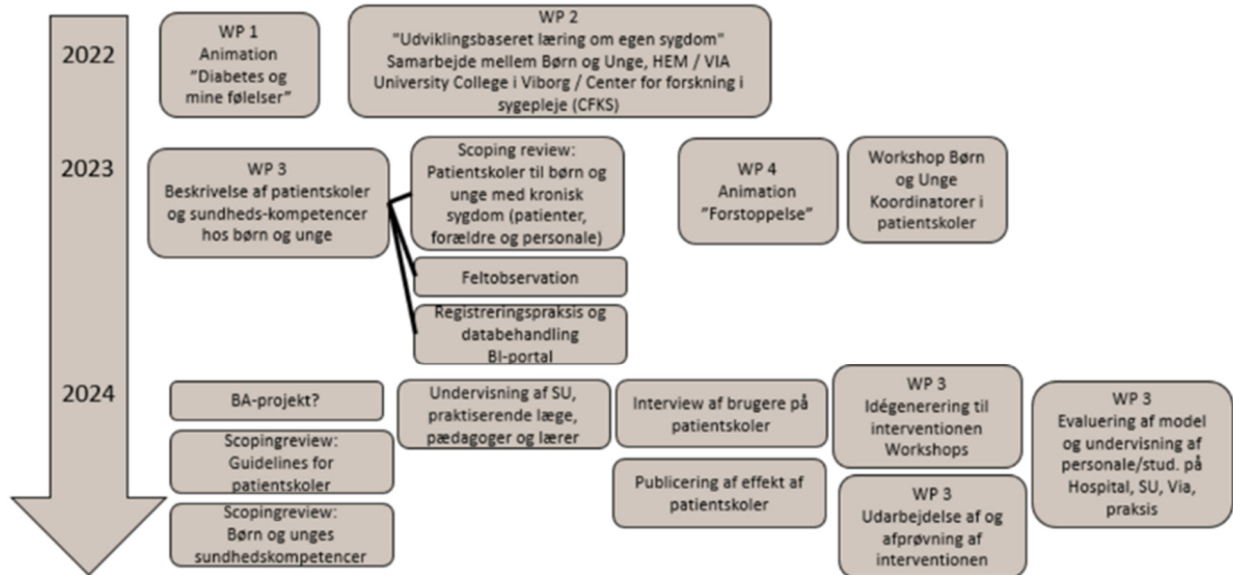
Baggrund

På Børn og Unge, HE Midt er man ofte i kontakt med børn med en kronisk sygdom. Disse kontakter opstår når børnene bliver diagnosticeret med den kroniske sygdom, men herefter følger også en løbende kontakt med børnene, som består af forskellige former for besøg på Børn og Unge afdelingen, som f.eks. årskontroller, 3 måneders kontroller og ved behov. I 2021 havde Børn og Unge Klinikken, HEM 4.806 ambulante besøg, 2.500 virtuelle og 28 udekontakter. Hvor de hyppigste diagnoser var astma, forstoppelse, diabetes og overvægt samt Obs mistanke om anden sygdom eller tilstand.

Børn og unge med kroniske sygdomme kommer på hospitalet gentagne gange og dermed modtager de løbende information fra personalet omhandlende deres sygdom, deres behandling og forløb. Personalet oplever, at børn og unges behov for undervisning er meget individuel, hvor udviklingsniveau og kompetencer og ikke mindst familiens dynamik spiller en stor rolle. Dette udløser spørgsmålet om hvordan man løbende kan vurdere barnets eller den unges behov for undervisning og information. Dette med udgangspunkt i bl.a. alder, sygdomserfaring, alder ved sygdomsdebut, familiestruktur og behandlingsmetode. Disse faktorer må personalet inddrage i deres overvejelser i forhold til information/vejledning og kontakten med det enkelte barn/den unge, både når det foregår individuelt, i spilt visit eller i gruppebaseret undervisning. Desuden skal informationen gives så det hænger sammen med barnets/den unges hverdag uden for hospitalet – hvor de møder forældre, pædagoger, lærer, sundhedsplejersker og praktiserende læger.

Formålet med dette KUF-projekt er at blive klogere på hvordan personalet giver børn og unge sundhedskompetencer til at håndtere deres sygdom ud fra der hvor de befinder sig i livet. Dermed er ønsket at kunne give den rette information/vejledning/læring på det rette tidspunkt til familien. Dette projekt skal indsamle viden om hvordan nuværende patientskoler fungerer i øjeblikket og konkret evaluere nystartet patientskole om forstoppelse. Derefter udarbejde og afprøve en model for hvordan læring om egen sygdom bedst kan opnås. Dette gøres sammen kommune (sundhedspleje, skole) og praktiserende læger.

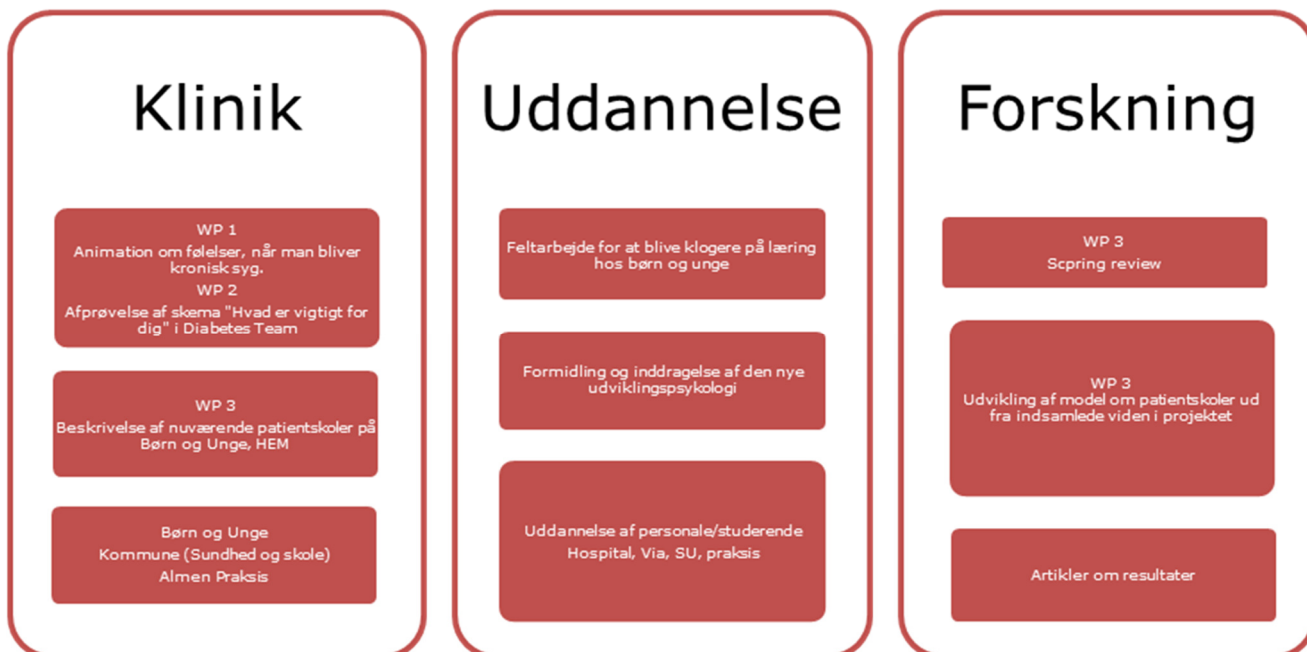
KUF-projekt "Ny model for patientskoler i et tværsektorielt perspektiv"

Resultater, herunder også konkret ift. K-U-F

I 2023 er en stor del af tiden brugt på at tolke data og hvordan patienter på afdelingens patientskoler registreres og herefter hvad tallene kan gøre afdække. Det kan ses, at den nuværende dokumentations/registreringspraksis virker som et bespænd, i forhold til at kunne sige noget om hvorvidt patientskoler rent faktisk gør, at de ikke kommer i afdelingen med den problematik. Der er en fornemmelse af, at det er sådan det forholder sig, men kan ikke vise det i data. Det skyldes, at det registreres forskelligt og ikke mindst at patienterne oftes følges med flere ting, som besværliggør at kunne skelne hvad der hænger sammen med hvad. Der arbejdes stadig på det og der er ændret dokumentationspraksis.

Der er udarbejdet en meget brugbar/efterspurgt animation om forstoppelse. Desuden er man godt i gang med at skrive et scoping review om patientskoler.

Publikationer, artikler mv.

Forventes publikation af scoping review i 2024.

Projektejere

Børn og Unge

Projektansvarlig: Marianne Eg, forskningssygeplejerske

Tildelte KUF midler

60.000 kr. i 2023.